

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

MAI SZÁMUNK 5 CENT.

VI. évfolyam. 81. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., CHICAGO, Ill., PÉNTEK, 1909. OKTÓBER 8-án.

VI. Year. No. 81.

MAGYAROK EGYESÜLÉSE

NÉHÁNY SZÓ A NEW YORKI POLGÁRMESTERVÁLASZTÁSHOZ.

A Hudson-Fulton-ünnepély magyar bizottságának egyik gyűlésén illusztris hazánkfia, Koenig S. Sámuel, New York állam belügyminisztere azt mondta, — a mit különben ehelyütt már annyiszor említettünk, — hogy az amerikai magyarság eddig alig tett valamit ama politikai befolyás elnyerésére, amely őt politikai érettségénél, de számarányánál fogva is megilleti.

New York városában nagyon konzervatív számítás szerint kétszáz ezer magyar ember él, köztük, — amint ezt néhány év előtt hiteles adatok alapján megállapították — közel harmincznégyezer amerikai állampolgár, tehát oly magyar emberek, akiknek a hatalmas város ügyei-be befolyhatnának, akiknek szavát meghallanák és megszívlelnék az intéző körök.

A new yorki magyar republikánus klub ezeknek a magyaroknak politikai szervezését megkísérelte. Tízéves multra tekint vissza ez a klub, mely, készségesen elismerjük, érdemes és elismerésre méltó munkát végzett, sok ízben kedvezően irányította a magyarságra az intéző körök figyelmét, de a magyarságot szervezni, politikailag tömöríteni mégsem bírta. Nem a mi dolgunk ennek okát felkutatni. Mi csak a tényt konstatáljuk. És sajnálatlalt konstatáljuk. Mert bármi legyen is a mi politikai pártállásunk és hitvallásunk, a magyarság tömörülését bármily irányban, akár republikánus, akár demokratá zászló alatt, szívesen üdvözöltük volna, mint jelét annak, hogy ez a magyarság nemcsak raboskodni akar itt Amerikában, de politikailag érvényesülni is óhajt.

Most ismét választással áll szemben New York magyarsága. Oly választással, mely fontosságára nézve nem áll semmivel sem az elnökválasztás mögött. Polgármestert fog választani New York polgársága, amely javára idegenszámarmáskból áll, akik nem akarnak egy esomó képmutató erőszakoskodása révén kivetkőzni azokból a hazuról hozott szokásokból, amelyeknek gyakorlásával senkinek sem ártanak, önmaguknak pedig szerény élvezetet biztosítanak.

Az a kérdés tehát: vajjon mi magyar származású amerikai állampolgárok azt akarjuk-e, hogy a legszűkebb körű képmutató réánk erőszakja elavult és semmivel sem indokolt nézeteit, avagy azt akarjuk-e, hogy a személyes szabadság tiszteletben; egyéni, nemzeti szokásaink pedig szabadelvű méltánylásban részesüljenek?

Ha ez utóbbit akarjuk, ha ezt a város-örösi szabadság polgárok kényelmes lakhelyét akarjuk átvarázsolni, akkor a mostani választás alkalmával Gaynor bíró, a demokrata párt jelöltje mellé fogunk állani, ama Gaynor bíró mellé, aki még csak nemrég buktatta ki Bingham rendőr-főnököt hatalmas állásából, mivel ez a Bingham az egyéni szabadság ellenségének bizonyult.

Olvassunk tudják, hogy a Bevándorló, a mióta fennáll, mindig a republikánus elveket képviselte és hirdette. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy akkor, amikor a republikánus párt az ország leghatalmasabb városában éppen az idegenszámarmásknak nem akarja, vagy nem bírja megvédeni egyéni szabadságukban és velük született és beléjük nevelt szokásaikban, hogy akkor ne álljunk oly férfiu mellé, aki bizonyítékát adta annak, hogy respektál bennünket és tiszteletben tartja az embernek legszentebb jogát: az önrendelkezési jogot.

Akik velünk egyetértenek — s mi azt

hisszük, hogy olvasóink mindegyike szabadulni óhajt a képmutatás önkénye alól, — azok e választásban Gaynor nevét fogják zászlójukra írni. S akik ezt a zászlót győzedelmesen akarják lobogtatni, sorakozzanak a minap megalakult magyar demokrata klub köré, melynek legközelebbi gyűlése vasárnap délután félháromkor a Yorkville Kaszinóban lesz, a 86-ik utca 210. száma alatt.

Magyarok, tömörüljünk valahára! Az önérdék, meg a polgári kötelesség kényszerítő parancsa az, hogy e választás zárt sorokba tömörítsen bennünket. Vajjon engedelmessékedünk-e majd a parancsnoknak?

Singer Mihály.

Utóhangok.

A bridgeporti konvenczió folyása.

A „Bevándorló“-t semminemű anyagi érdek nem fűzi a betegségyőző egyetlek bridgeporti szövetkezetéhez, nem fűzi más szövetkezethez sem. Bennünket tehát véleményünk kimondásában nem feszélyez semmi. S így igaz örömrünk szolgál, hogy addig, míg a kritika éles késséggel kellett megoperálnunk egy másik hatalmas amerikai magyar egyetlet, addig feltétlen elismeréssel adóztunk a bridgeporti szövetkezetnek, amelynek konvencziója Woodbridgeon méltóságtelejesen és azzal a komolysággal folyt le, a melyt a szövetkezet tartozó sok ezer magyar ember érdeke megkövetel.

Azokból a kimerítő tudósításokból, a melyeket a konvenczióra kiküldött segéd-szerkesztőnk beküldött, olvasóink megtudták, hogy a betegségyőző egyetlek szövetkezetének vagyonát hűségesen kezelik, hogy a szövetkezet tagokban és vagyonban gyarapodik s hogy ennélfogva minden Amerikában élő magyar ember önmagával és családjával szemben teljes kötelességet, amikor a bridgeporti szövetkezethez esatlakozik.

A szövetkezet nem akar régi nyomokon haladni, hanem a magyarság érdekét védő egyre nagyobb és üdvösebb újításokat kíván létesíteni. Ilyen üdvös újítást penditettek meg a gyermekbiztosítás dolgában, amelynek végrehajtása kétségtelenül előnyére, nagy előnyére válnék a magyarságnak.

Összinté sajnálattal csak az töltött el bennünket, hogy a szövetkezet nem karolta fel az Amerikai Magyar Szövetség eléje terjesztett ügyét akképp, ahogy ezt e hazafias célokot szolgáló szövetség megérdemelte volna. Reméljük azonban, hogy ezt a mulasztást a szövetkezetek tartozó egyetlek a maguk kebelében jóvátenni fogják.

Előnyösen jellemzi a bridgeporti szövetkezet működését az a gond, amelyet az aggok menháza és a kórház létesítésére fordítanak s amely intézmények feletle áldásosaknak fognak bizonyulni.

Összegezve a konvenczió eredményeit, örömmel állíthatjuk, hogy a bridgeporti szövetkezet céltudatosan halad. S ha itt-ott, különösen a charterek dolgában egyes hiányok mutatkoznak még, a szövetkezetnek igazán hivatása magaslatán álló tisztikara kétségtelenül el fog követni mindent, hogy azoknak a hiányoknak mindegyike eltűnjék. Legyentehát a jövő két esztendőben folytatandó munkálkodás épp oly céltudatos és épp oly eredményes, mint az elmúlt munkálkodás volt s akkor a bridgeporti szövetkezet tényleg ama bizonyos, sokat emlegetett sziklavárnak fog bizonyulni, amelyre Amerika magyarságának nagy szüksége van.

Verhovay-Egylet.

Nyilatkozat a főelnöki jelentésre.

Vettük a következő „felszólalást“, melyet a közérdekre való tekintettel ime szó szerint leközlünk:

Tisztelt Szerkesztő Ur! Amennyiben látom, hogy a Verhovay-Egylet ügyét jóakarattal karolja fel, bátor vagyok a mellékelt, és a főtisztikari jelentésre vonatkozó felszólalásomat b. lapja részére megküldeni.

Néhány szó a Verhovay-Egylet főtisztikari jelentéséhez.

A főtisztikari zétküldte első negyedévi jelentését. Bizalommal vettem kézbe, mert régen vártam, hogy meggyőződjék, hogy csakugyan pontosan vezetik a Verhovay-Egylet, egy, amint azt a főelnök ígérte.

Meg is találtam a jelentésben a főelnök hivatalos kijelentését, hogy a főpénztár teljes rendben van és hogy a tagok ne hallgassanak a lapokra.

Ez szegyet ütött a fejembe. Miért fél a főelnök a lapoktól? Hiszen, akinek nincs vaj a fején, az a napra ki mer állani!

Elővettem a jelentést, alig, hogy bele-néztem, megtaláltam a vajat.

A jelentés első oldalán ez áll:

„Követelés a főpénztárnokon“ \$26,934.88

A második oldalon azonban ezen összeg levoldadt \$393.30-ral kevesebbra, mert ott már csak \$26,541.58 van követelve, vagyis el van törölve \$393.30

Nem akartam himni. Hiszen azt jelenti ki a főelnök, hogy „teljes rend van“, tehát akkor miért nem veszi észre a főpénztárnok, hogy nála \$393.30-ral több pénz van, mint amennyit kimutat.

Nem sokat kell gondolkodni. Tegyük ki a vajat a napra. Ez megmutatja, hogy azért, mert ha az egylet pénze a főpénztáros pénztérlől külön volna kezelve, akkor rögtön rájönne a \$393.30 fölöslegre; de mert együtt tartja, következképpen együtt is használja, akkor nem tűnik fel egynehány száz dollár. Így aztán a tagoknak reményük lehet, hogy ma százak, holnap ezrek keverődnek össze. És a főelnök szerint minden rendben van!

Hogy nincs rendben, ott van a hivatalos lapban a 2-ik fiók hirdetése, mely szerint ők beküldtek \$206.50-t és okmányért 50 centet, vagyis \$207-t. Főpénztárnok pedig kimutat \$206.80-t. Itt csak 20 cent a különbség, de ez a 20 cent bizonyíték arra, hogy a főpénztárnok nem pontosan vezeti a bevételi naplót.

A főtisztikari jelentés szerint Windberren meg kellett egy tagot vizsgáltatni orvossal. Főelnök maga akart kimenni, de mert éppen azon időben magyarokat kellett elfogadni mint rőndérnek, hát kinevezte helyettes főelnöknek dr. Pólya László ezimboráját, ki az alapszabályt is megcsinálta neki eskély 57 Verhovay-dollárért, és kiküldte maga helyett, holott módjában lett volna egy közeli főtisztikari tagot is küldeni. Dr. Pólya aztán fizetett az orvosnak \$20-t egy vizitálásért. Urasan, gavallérosan, hiszen telik a Verhovay-Egylet pénztárából! Miért ne fizetne a másébból, megszokta már ő a más pénzt elherdálni.

Igy lesz az erősekü rőndér-főelnök vezetése alatt a Verhovay-Egylet dollárjából — Csáky szalmája.

A főelnök saját külön jelentését látom aztán a hiv. lapban. Elovasva, meg kell rómulni a tagnak tőle. Nincs annak egy sora sem, mely azt mutatná, hogy az a hatalmas főelnök „szeretettel“ vezeti az egyletet. Ahelyett hemzseg a sok „utasi-tom, rendelem, meghagyom, parancsolom“ stb. szavaktól, hogy az ember önkénytelenül is a pennsylvaniai police-ot (Folytatás a negyedik oldalán.)

FALAKON KIVÜL

A MAGYAR POLITIKAI ÉLET AMERIKAI TÜKRÉ.

Messziről nézzük és szívünk antul fájóbban facsarodik össze.

Míntha csak a tatárromlásnak, Mohi pusztának; mohási vésznek, huszezer magyar vértanu véres napjának; német-dulásnak: négy nehéz évszázad gyötrelmeire hajnalodnék egy borzasztó, népet-nemzetet romboló gyásznap...

Falakon kívül és falakon belül, vésznek, pusztulásnak vörös esővíai szökődnek fel. Megint minden összeesküdött ellenünk, minden!... Megint reesez az évezredes büszke törzs, megtörik kívülről és ros-kasztják belülről...

Mi lesz?...

Mi lehet ott, ahol már minden lehet és lehetett?

Mi lehet ott, ahol a szent korona eskü-dött ura felrugja esküjét?

Mi lehet ott, ahol egy király, rongy, ravasz bujósdiút üz felségjogaival?

Mi lehet ott, ahol a trón várományosa nyíltan vesztere tör, vakmerően utját gátolja országá boldogulásának? Mi lehet ott, ahol egy legendásan királyhi, király-rajongó, királybolond nemzetet enkirálya fojtogat?

Mi lehet ott, ahol megbizonyosodott, hogy egyetlen igaz vezérét saját nemzete illeti hónapokon át gaz rágabakkal?

Mi lehet ott, ahol egy száz sebből vérző test izmos karjai egymásba vajták önmarezangoló körmeiket?

Mi lehet ott, ahol egy porig alázott nemzet hentereg, hentereg és nem szokik talpra, szabadsága hívó szavától?...

Édes Hazánk! Ime másfél millió, szárad emlídi halálától, itt életet keresett fiad rémülő tekintete csüggy rajtad! Gyöt-rődve, irtózza látjuk romlásodat, nézzük — innen szászor világosabban! — nagy, nagy hibáidat; nekünk ez a szabad föld minden jót adott és bőségünk érzetében, oh, mily lesújtva érezzük a te szükségeidet; látjuk összeomlani a mi szent templunkat és kérdezzük, kérdezzük: mi lesz?...

Bennemt elsorvadt, magunkban keres-sük hát az Erőt, a szabaditót, hogy egy ocezánnak hasítsa hátát és odaérjen Hoz-zátok és egymásba tegye, egymásra sujtó hatalmas ökleiteket! Másfélmillió ma-gyar egybelihegő egy szivdobbanása az az üzenet, amit Hozzátok küldünk!

Féltre a tétovával! Fel nemzetünk, fel magyar! A vész és értelme sokkal komolyabb, mint valaha volt és az alkalom, a körülmények nagy biztató titka, sokkal kínálkozóbb mint valaha lehetne! Itt az idő, most, vagy soha! Itt az idő, hogy összetartva, görösen egymásba öllek-keve, összetörjétek összetiporjátok a gaz osztrák bitortót, halálos csapást mérjétek rá és romjain Mátyás király országának szárnyaira kapjátok! Nézzetek körül! A természet ösztöne dolgozik a kohókban, Európa testén rothad, a Természetnek hatalmas összhangját zavaró hulla, a népek ganájának párolgó nagy rakása: Ausztria! Most, vagy soha! Most bele-üthetitek az első kapavágást! Megkezd-hetitek felturászni, visszaadhatjátok a rothadó nagy erőket a szabad élet levegőjé-nek, és a világ diadalmas, ujjongó tapsa fogja kísérni munkátokat! Szláv és ger-mán feszítik oda ehhez segítő vállalkat! Tartsatok össze, tartsatok ki az utolsó le-heletig, ne engedjétek! Belöletek, vére-tékből él az a rothadt halom, zárjátok el tőle az életet, a vért, a levegőt; a büzhöd-t gázok önmaguktól vetik szét, az ég és a föld ujjongó örömére.

Innen is, eddig is a mérséklet, az óvatos bizakodás reményével néztük gyötrelmes

vonaglásaitokat. Igazat adtunk a vezér-nek, megérettük az ő nagy sejtelmét és lelünkiből kivántuk, hogy a béke, a köl-ésönös megértés hámozza ki ezt a bonyo-dalmat! Hittünk a nemzetközi tisztes-ségben és biztunk a királyi okosságban, hittük, hogy ez le fogja győzni az évszázados sötét gyűlöletet. Eliteltük a han-dabandázókat... de most együtt esalód-tunk a vezérrel, a bizakodókkal, együtt és most az harsogjunk égő, lobogó lélekkel Tifelétek, édes testvéreink, ez legyen az utolsó, a legutolsó!

Most hát üssön a leszámolás órája! Nyíltan, vakmerően, döbbenetes gonoszlakú-sággal életre törnek, édes magyar nem-zetünk, itt már nem lehet, nincs más vá-lasztás, mint Élet, vagy Halál! Pusztul-jon, semmisüljön! Ott van a fia, annak a féltetnnek a fia, ott van Kossuth Fe-renez, hideg, okosan számító, hatalmas ész, ez legyen a gerince most a nemzet-nek és minden hidegségét, minden okos-ságát ő abba a halálos csapásba össegeze-ze! Minden atom egyesüljön, minden kar-összefogjon, minden lélek márványaka-ratba merevedjen és rajta! kezdődjék meg a végső leszámolás! Azt az 500 mil-liót hát soha, de soha se adjátok meg a kö-zös hadseregnek! A gaz fenevad később könyörögni, esdekeldni fog; akkor se en-gedjétek, ne engedjétek mindaddig, amig utolsó nem liheg!

Legyen vége a komédiának! Élni, ma-gyarul, így már ugy sem lehet, úgy pedig biztos a diadal, a végső, az örök, amely ráhag a világ undorának nagy, büzhöd-t, dög testére: Ausztriára! Testvéreink oda-haza! Magyarok! tartsatok össze, tart-satok ki a győzelemig!

Arbócz.

Barbarizmus.

Anyát elszakítanak a családjától!

A bevándorlási hatóság megint egy fel-lázító, barbár dologra adta magát.

Valami Kántor Róza nevű asszony hat gyermekének egyike eskőkorban szenvedt emiatt néhány hónap előtt Randalls Is-landra vitték. Hónapokon át kezelték a gyermeket s az asszony azt remélte, hogy felgyógyítja.

Ekkor a legkeményebb módon sujtott le a bevándorlási hatóság a szerencsétlen asszonyra.

Mivel a gyermeket meggyógyítani nem lehet, az asszonyt tegnap elszakították gyermekeitől, elfogták és mint rabot vit-ték Ellis Islandra, ahol azt határozták el, hogy a beteg gyermekkel együtt deport-áltják.

Hogy a többi öt gyermek anyátlanul itt New Yorkban elpusztul, egy pillanatra sem okoz fejfájást a derék bevándorlási hatóságnak.

Magyar polgárok!

A kedden megalakult NEW YORKI MAGYAR DEMOKRATA KLUB vasár-nap délután félháromkor tartja a York-ville Kaszinóban — 210 East 86-ik utca — második nyilvános gyűlését. Minden magyar származású amerikai állampol-gárt szívesen látnak.

NÉMETH JANOS

V. CSASZARI ES KIRALYI KONZULI UGYVIVÓ, A LEGERŐSÉB ES LEGMEGBIZHATÓBB PÉNEKÖLDŐ ES HAJÓJEGY-ELARUSÍTÓ BANKER AMERIKÁBAN, A HONFITÁRSÁK MINDEN NEVEN NEVEZENDŐ ÜGYEIBEN LEKIEGÉSZÍTÉSRE JÁR EL ES ÉBÉRT MINDENKI TELJES BIZALOMMAL CSAK HOZZA FORDULJON. ARJEGYÉRTÉKÉRT, BORITÁKÉRT, ÉRT, VALAMINT MINDEN FELVILÁGOSÍTÁST ÉRJON E CEJEMEN:

JOHN NEMETH, BANKER, 457 Washington St., New York, N. Y.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

A WOODBRIDGEI KONVENCIÓ. — Negyedik nap. A 22. szakaszt akként módosítják, hogy a tagdíjak és tagoknál rendkívüli esetekben nem 40, hanem 60 napi halasztás is adható. A segédtitkár fizetését 500 dollárról 700-ra emelik.

Dr. Baracs Henrik indítványozza, hogy az angol egyetértés mintájára szervezői állást rendszeresítsenek, melyet azonban számok pártoló felszólalása daczára elvetnek.

Elhatározzák, hogy a jövőben csak oly tagosítványok küldhessenek delegátusokat, melyek legalább 35 taggal bírnak.

Pintér András indítványára elhatározzák, hogy a legközelebbi konvenció Philadelphian legyen.

Elnök az ülést féltenként órákor zárja be.

Ötödik nap. — Bakos elnök az ülés megnyitásával kapcsolatban jelenti, hogy a mai gyűlés legfontosabb tárgya a tisztviselés, s kéri a delegátusokat, hogy azt higgadtan és a közérdeknek megfelelőleg intézzék el. Több delegátus utóközlés-számlája ellen kifogás merült fel, melyek elintézése után

Bakos elnök hosszabb beszéd kíséretében leteszi megbízatását a főgyűlés kezébe. Elmondja, hogy hűség sáfárja volt a szövetségi ügyeknek, s szerény tehetsége szerint igyekezett szolgálni a szövetségi érdekeit.

Vették a menházak szeptember haváról szóló kimutatását. E kimutatás szerint az elmúlt hónapban 110 férfi és 62 nő fordult meg a menházban, akik közül 5 férfi és 26 nőnek munkát biztosítottak. Negyvenegyen a vidékre utaztak, 73 önként eltávoztak a menházból és 19-en visszautaztak Magyarországra. Az utolsó hónapban 241 ingyen reggelit, 423 ingyen ebédet vagy vasorát osztottak ki a menházban és 295 esetben adtak ingyen szállást.

Szeptember havával bezáródott három negyedév. Ebben a háromnegyed évben összesen 2074 férfi és 803 nő fordult meg a menházban, akik közül 102 férfi és 326 nőnek sikerült munkát biztosítani. A kilenc hónapban 3066 ingyen reggelit, 5575 ingyen ebédet és vasorát osztottak ki és 3828 esetben adtak ingyenes szállást.

Ezek a számok beszédesen dicsérik a menház működését, mely a magyarság részéről kétségtelenül nagyobb méltánylást érdemel.

ÚJ MAGYAR KATH. TEMPLOM SOUTH NORWALKON. A The Norwalk Hour című south norwalki angol napilapban olvassuk, hogy a south norwalki római kath. magyar egyházközség, melynek főt. Csernitsky István a plébános, megkötötte a szerződést az új templom építésére. Az építési költségek 21 ezer 235 dollár tesznek ki. Az angol lap híradása szerint ez a templom a városnak egyik legszebb épülete lesz, mely ékeken beszél az ottani magyarok buzgóságáról és áldozatkészségéről.

OKTÓBER HATODIKA SOUTH NORWALKON. A south norwalki ösztömgység holnap, október 9-én fogja kegyellett megünnepelni az aradi vértanúk emlékét. A gazdag műsor a következő: Kölesy Hinnusza, tambura-kíséret mellett énekl a község; Megnyitó-beszéd, tartja Wacha Károly, az egyesület elnöke; Október 6-ika, szavalja Fülel András; Szentelt háuk, énekl a református énekkar; Az Aradi vértanúk, énekl és lejátsza a Tamburazenekar; Nagytiszteletű Dókus Gábor szavalata, A huszár; Buzdító-beszéd, tartja Csontos András, a Rákóczi főkegyel elnöke; Antal Sándor magánéneke, tamburakíséret mellett; Kedves Imre és Tamás József kettős zenéjátéka; Költemény, szavalja Főris Margit; Ünnepi beszéd, tartja ftd. Csernitsky István; Rákóczi keseregje, játsza a tamburazenekar; Az aradi vértanúk, Palágyi Lajos költeménye, szav. Bártfai Erzsébet; Katholikus iskolásyermekek háromhangja éneke, Kun Pál vezetésével; A magyar, nép, szavalja Ruszin György; a Szent Imre Kör négyzólamu alkalmi éneke; Csataid, játsza a tamburazenekar; A számúrdó, Gyulay Pál költeménye, szavalja Tóth Ferenc; Zárobeszéd, tartja Hegedűs András, a Szent József-Egylet elnöke; Vörösmarty Szózat, tamburakíséret mellett énekl a község.

OKTÓBER HATODIKA NEWARKON. A New Jersey állambeli Newark egyesült magyar egyetemi vasárnap fogják megtartani az október hatodiki ünnepélyt. Az ünnepi beszéd megtartására tiszt. Harsányi László new yorki ref. lelkeszt kérék fel.

A YONKERSIEK A HUDSON—FUL-

TON-ÜNNEPÉLYEN. Hétfőn tartották meg Yonkersen a Hudson—Fulton-ünnepélyt, amelyen tiszt. Szilágyi András ottani magyar ref. lelkes fíradószámai folytán ugyancsak a magyar csoport vitta ki a legnagyobb elismerést. A yonkersi csoportot new yorki magyarok is diszítették diszmagyarjukkal. A yonkersi bizottság, amely elismerésre méltó serénységgel dolgozott, a következők: Diszelnök: Schwartz József, elnök: Simon Károly, főmarshall Gajdusek Ágoston, lovascsapatvezetők Szeminecz Károly és Schwartz József, csapatvezetők Simon Károly, Hipszky Sámuel, Szakács József, Kovács János, Lencsés Mihály, Hipszky Lajos, Kerekes Ferenc, Torhán János és Dobroczky Dániel. Megemlítjük még, hogy a felvonulásban a yonkersi szépséges magyar lányok egy diszkocsin vettek részt.

NEM KEZBESITHETŐ MAGYARORSZÁGI LEVELEK A NEW YORKI FŐPOSTÁN. 33 Altmann Victor, 48 Árvay Mrs. Krisztina, 99 Baum Sámuel, 109 Beer Johan, 136 Bern Jakob, 180 Borbála Miss Kovács, 233 Cheler József, 269 Csontos József (3), 339 Ehrenhofer Johan, 382 Parkas Jenő, 415 Feuerstein József, 441 Fitas György, 474 Gassko Mrs. Helen, 546 Goldfinger Arthur, 587 Gottlieb Kálmán, 614 Hacker Karl, 638 Hartstein Samu, 680 Holesik Tini, 743 Jelinek Frank (3), 768 Kalnay Miss Julia, 829 Koratky Juli, 961 Lehner S., 1011 Lihart P., 1052 Major Alexander, 1087 Maus Miss Susie, 1138 Mittl József, 1158 Motz Miss Christina, 1189 Nohel Miss Mary, 1228 Papreska Anna, 1267 Pisz Pál, 1322 Rauber Mihály, 1384 Rosenfeld Márton, 1421 Russ M., 1459 Santh M., 1495 Schauerie Johanna, 1564 Szényi Ilda, 1580 Sickerman Miss A. (2), 1633 Sitányi Emil, 1681 Schulek József, 1694 Süti Miss Amy, 1745 Ulrik Miss Paula, 1761 Kerekes Rozália, 1816 Werbovszky Miss Julie, 1825 Wetzler Heinrich. — E. M. Morgan, postamester.

MAGYAR TANSZÉK A WASHINGTONI EGYETEMEN. Beműnket amerikai magyarokat különösen érdekli dolognak a híret vesszük hazulról. A Katholikus Tudósító jelenti ugyanis szeptember 25-én: „Érdekes tervvel járt pénteken gróf Apponyi Albert kultuszminiszterrel egy fiatal amerikai pap: McEchan. A lelkes magyarbarát amerikai, a ki kitünően tud magyarul, azon fíradozik, hogy a magyar nyelv tanítására a washingtoni katolikus egyetemen katedrát állítsanak. Tervét Amerikában szimpátiával fogadták és a magyar kultuskormány is messzemenő pártfogását ígerte meg. A washingtoni magyar tanszék dr. Gieswein Sándor prélatus kano-nok, orsz. képviselőt akarják meghívni.”

AKI FERENCZ JÓZSEF SEGITSÉGÉT AKARJA. Egy épp oly érdekes, mint sajnálatraméltó magyar ember jelent meg kedden a szerkesztőségünkben s arra kért bennünket, hogy ügyében forduljunk Ferencz Józsefhez. Bróhár Károlynak hívják a szerkesztőnembert, a ki Sopronból vetődött ide és családjával együtt Baltimoreban telepedett le, ahol hosszabb időn át dolgozott. Egyszerre csak az a rögeszméje támadt, hogy valami Komjáthy nevű honfitárs mindenféle dolgokat akar neki szuggérálni s hogy ennek hatalma elöl menekülni nem bír. Bármerre megy, Komjáthy látja maga előtt s bármit olvas, Komjáthy szavait véli hallani. Nemrég Budapestre utazott — beszél Bohár, — hogy Boda Dezső főkapitányt kérje fel, szabadítanak meg Komjáthytól. Odahaza rá sem hallgattak. Visszajött tehát. Most a magyar menházban lakik s onnan jött el hozzánk az a kérés, hogy írjunk Ferencz Józsefnek, akinek van akkora hatalma, hogy megszabadítsa őt Komjáthytól. Azzal boesítottuk el a szerkesztőnembert, hogy ügyére fel fogjuk hívni a főkonzultus figyelmét.

HÁROMSZOROS ÜNNEP OKT. 31-ÉN HOMESTEADON. Volt már alkalmunk röviden megemlíteni lapunkban azokról a nagy arányokban kibontakozó ünnepekről, melyeknek színtere leendő a homesteadi és vid. magyar reformátusok gyönyörű temploma október 31-én. Ugyanis ezen a reformációi, történelmi jelentőségű napon fogják az egyház hívei megünnepelni a templom felszenteltetésének öt éves évfordulóját, megemlékezvén Isten iránti hálaival a multban élvezett áldásokról. Továbbá erre a napra lesz teljesen készen az az ezer dollárnál többbe kerülő pompás diszkerítés, mely az ungmegyeiek megfeszített áldozatkészségét és ritka egyházszeretét hirdeti időtlen időig. Végül a hívek régi óhajának teljesítésére, ugyanezen alkalommal fog a templomban felszenteltetni és mindjárt a felszentelés után fel is huzva a sugár torony csúcsára a két láb széles, vert rézből készült toronygomb is, melybe elhelyeztetnek a toronygomb keresztoszloka, a

ben Rízskák kalni beszé-
Dobra Gyu-
a következ-
Honfiak, vi-
a levél a fá-
bort, Viz, v-
ség meg ne-
sal honorál-
perdült kie-
legnagyobb-
zene, példá-
piket, de a-
erkölesi k-
vagy ezek a-
ni, hogy ö-
nek a rené-

HARANG
hetetlen na-
nyékbeli k-
26-án, miko-
fény és pon-
az itteni hi-
nek nemes-
előtt hirdet-
magyarok k-
való szokot-
sejteni eng-
pélyre van-
pontját 9 ó-
towni város-
ta a villam-
a magyarok-
Ahová csak-
veket faes-
szent akkor-
onnan a né-
megvizsgá-
Alpha kiesi-
esőség felsz-
dítván orszá-
Isten orszá-
kat, kik az-
tukban meg-
Feltíz órá-
nemzeti dal-
ref. gyüleke-
egylet lova-
iskola növe-
dalra, a H-
Temetkezés-
Batthány y-
ra, hol Gyu-
buzgó gond-
tapsa és el-
beszédével
tásán anny-

A hatalm-
néplő közö-
a H. Rákóc-
szép zászló-
phát. Majd
megállapod-
vezetése má-
s gyülekeze-
első versét,
a honfiakat
telt rógei ir-
zugása az í-
a templomb-
hűségre bu-
A felette ü-
egyház javá-
lanul buzgó-
dolf mellett
yorki és id-
magyar lelk-
netteljes be-
nát és a ha-
vel. — Ma-
allentowni s-
lipsburgi an-
tő, lelkes b-
Az istentisz-
konduj, új
nusz utols-
végződött, a
James Moor-
Gyula áldot-

Az ünnep-
mentjében a
mely a késő-
egy magyar
fenékű ang-
vélyesen be-
te a magyar
jét, hanem
mát, melytő-
meg senyve-
egy ez élet-

Br
K

M. K. I. E.
sikerült te-
ségében, ah-
des teán és
a szebbnél-
tökkelal eg-
jól mulattot
már haza k-

ben Rízskák kalni beszé-
Dobra Gyu-
a következ-
Honfiak, vi-
a levél a fá-
bort, Viz, v-
ség meg ne-
sal honorál-
perdült kie-
legnagyobb-
zene, példá-
piket, de a-
erkölesi k-
vagy ezek a-
ni, hogy ö-
nek a rené-

HARANG
hetetlen na-
nyékbeli k-
26-án, miko-
fény és pon-
az itteni hi-
nek nemes-
előtt hirdet-
magyarok k-
való szokot-
sejteni eng-
pélyre van-
pontját 9 ó-
towni város-
ta a villam-
a magyarok-
Ahová csak-
veket faes-
szent akkor-
onnan a né-
megvizsgá-
Alpha kiesi-
esőség felsz-
dítván orszá-
Isten orszá-
kat, kik az-
tukban meg-
Feltíz órá-
nemzeti dal-
ref. gyüleke-
egylet lova-
iskola növe-
dalra, a H-
Temetkezés-
Batthány y-
ra, hol Gyu-
buzgó gond-
tapsa és el-
beszédével
tásán anny-

A hatalm-
néplő közö-
a H. Rákóc-
szép zászló-
phát. Majd
megállapod-
vezetése má-
s gyülekeze-
első versét,
a honfiakat
telt rógei ir-
zugása az í-
a templomb-
hűségre bu-
A felette ü-
egyház javá-
lanul buzgó-
dolf mellett
yorki és id-
magyar lelk-
netteljes be-
nát és a ha-
vel. — Ma-
allentowni s-
lipsburgi an-
tő, lelkes b-
Az istentisz-
konduj, új
nusz utols-
végződött, a
James Moor-
Gyula áldot-

Az ünnep-
mentjében a
mely a késő-
egy magyar
fenékű ang-
vélyesen be-
te a magyar
jét, hanem
mát, melytő-
meg senyve-
egy ez élet-

Br
K

KARO SYRUP
kenyérre kenve jó
egy éves férfiu vagy éves gyermek számára.
Próbálja meg s meg fogja látni, mily jól ízlik. Tiszta és egészsé-
ges — TAPALÓ ÉRTÉKE nagyobb, mint bármely más szirup. Em-
berek, akik azt mondják, hogy másféle szirupot nem emésztnek
meg Karo-szirupból akármennyit ehetnek.

KARO
CORN SYRUP

10 cent egy nagy doboz ára.
KÉRJE A GROCERJÉTŐL.

FOREIGN DEPARTMENT
The Bridgeport Bank & Trust Company
PÉNZVÁLTÓ ÉS HAJÓJEGYÜZLET.
ELFOGAD pénzeket betétekre és ezen betétszámok után fizet 4 SZAZALEKOS kamatot.
BETÉTEK elfogad egy dollártól feljebb és arról betétgyűvecsket ad.
PÉNZT KÜLD az ó-hazába a legelőször aron és a lehető legrövidebb idő alatt. A pénzt
vagy átutalt levélben postai vagy express money orderrel küldheti emuunare. A nyug-
tát postarészletével megküldjük.
ELFOGADUNK óhazai ügyeket, katonai, telekőnyvi, örökösödési ügyeket elintézésre,
szerződéseket kiállítunk, minden ügyben szakértőn járunk el.
BANKUNK nyitva van szombaton reggeli 9 órától este 8 óráig.
COR. MAIN & LINCOLN AVE. BRIDGEPORT, OHIO.

Dr. S. GOLDMAN
EGYEDÜLI VALÓDI Ó-HAZAI MAGYAR ORVOS
volt császári és királyi katonar orvos.
Dr. GOLDMAN orvosi tudásával helyettesítik mindenki-
ket, hogy ó orvoslás hazai orvos és katonar orvos, ő gyógyít mi-
denféle gyógyítható betegségeket. Különös figyelmet fordít
női és férfi titkos betegségekre, melyeket ó gyorsan és biztos-
san, titoktartás mellett, a legújabb mód szerint gyógyít.
Minden betegségiállat teljes bizalommal forduljanak hozzá sze-
mélyesen vagy levélben, ó nem csinál hümböget, ó becsületes,
Szécsen vármegyei származásu magyar ember.
IRODAI ÓRAK: Reggel 9-től este 9-ig. Vasárnap reggel 9-12
TELEPHON: Bell 5430 Court. F. & A. 883 Main. FIGYELJENEK JÓL A CZIMRE.

LILIAM CREMET ES SZAPPANT
RÓTH SAMUEL-félet
ha használ, arca sima, fehér, puha és mint a narmat, friss és úde lesz. SZEPLŐT,
sárgulást, pattanást, kiütéseket és minden néven nevezendő arczsztatulenságot
legjavábbra író alatt az arczról levesz. Kapható RÓTH SAMUEL gyógyszerárúban,
a „MEGVALTÓ”-hoz.
125 AVE. A, Cor. 8th Street, NEW YORK CITY.

koszorúsleányoknak és az ünnepélyen
megjelent egyetemenk nevei. A hatalmas
gömb megállás után azonnal, a gyüleke-
zet és az egész közönség szemé láttára lesz
felhuzva a magasba, hol az arra várakozó
mester áldást mond az egész közönségre.
A templomi ünnepélyt a jelentkezett szá-
mos egylet ünnepélyes fogadtatása fogja
megelőzni az 5-ik utczei Saenger Hall-
ban, melyet a fogadtatás ezéjaira, és
lemezadás végett a bizottság lefoglalt.
A fogadtatás után díszmenet lesz alakítva,
mely a magyar kivonulás festőiességét
fogja bemutatni Homestead városa lakos-
ságának. A menet élén lovasbandérium
fog haladni, részben huszár egyenruhák-
ban, részben magyar nemzeti viseletben.
A derék ifjak oly nagy számban jelent-
keztek a lovasbandériumban való részvé-
telre, hogy egyenruhák végett Cleveland-
ba és New Yorkba kellett a bizottságnak
fordulnia, mivel Pittsburgban nem kap-
ható elegendő egyenruha. Idáig több
mint tíz egylet jelentette be testületileg
való megjelenését, míg bizottságilag
majdnem az összes környéki egyletek
megígérték a képviselést. A koszorús-
leányok részére két gyönyörűen feldíszí-
tett óriási kocsik fog készen állani. A bi-
zottság mindent elkövet, hogy az ünne-
pélyen résztvevő közönség igényei minden
irányban kielteljenek. Másnap, azaz
hétfőn, nov. 1-én aztán egyszerre mulat-
ság fog tartatni a Saenger Hallban Home-
steadon, mely mulatságnak jövedelme a
toronygomb előállításai és felhuzatási tete-
mes költségeinek fedezésére fog fordítat-
ni. A lelkesi hivatal egyébként az ünne-
pélyre vonatkozó minden felvilágosítást
készséggel megad. Czim: Rev. Alex Har-
sányi, 1008 Tenth Ave., Homestead, Pa.

MAJOROS JÁNOS SZÖKÉSÉHEZ SCRANTONBÓL. Lapunk keddi száma-
ban említettük, hogy Majoros János, aki
serantoni Várad Bank pénztárosa és ma-
nagerje volt, nagyobb összeg elcsikasztá-
sával megszökött. A Serantonban meg-
jelent The Scranton Times nevű angol
lap nyomán felmentítettük azt is, hogy a
magyar bank megkérőzött a bank Németh
János new yorki jövevű bankár.

A leghitelesebb forrásból most arról ér-
tesítenek bennünket, hogy Németh János
a nevezett bankkal soha semminemű ösz-
szekötöttesben nem volt, a bank emélfog-
va az ő tulajdonát nem képezi s így Majo-
ros sikkasztása őt nem érinti.

Ugyanabból a forrásból merítjük azt az
értesülést is, hogy a serantoni bank
Reichman wilkesbarrei bankár tulajdona,
de ez sem szenved kért, miután Majorost,
mielőtt alkalmazta, nagy kezesesség áll-
lított. Természetes, hogy az ügyfelek
meg kevésbé károsulhatnak. Ezek már
végképp ki lettek elégtve.

FELHÍVÁS. Ifj. Ducsa István ea-
nonsburgi honfitársunk felhívja az ottani
magyarságot, hogy az angol-magyar is-
kola megalakítása végett nála mennél
többben és minél több jelentkezzen. Elég
jelentkező esetén dr. Vasváry Jenő ur, a
„Bevándorló” segédszerkesztője azonnal
elkészíti az illetékes körökhöz benyújtandó
folyamodványokat.

POLITIKAI HIRDETÉS.

6-28-09-500 (2-5492) ONE EXPLANATION-MATTER IN ITALICS IS NEW; MATTER IN BRACKETS [ ] IS OLD MATTER TO BE OMITTED.

STATE OF NEW YORK OFFICE OF THE SECRETARY OF STATE Albany, July 24, 1909.

Pursuant to the provisions of section one of article fourteen of the Constitution of the State of New York...

AMENDMENT NUMBER ONE CONCURRENT RESOLUTION OF THE SENATE AND ASSEMBLY

Proposing an amendment to section twelve of article six of the Constitution, in relation to the compensation of Justices of the Supreme Court...

State of New York, In Senate, February 16, 1909.

State of New York, In Assembly, February 17, 1909.

State of New York, Office of the Secretary of State.

FORM FOR SUBMISSION OF AMENDMENT NUMBER ONE

Shall the proposed amendment to section twelve of article six of the Constitution...

AMENDMENT NUMBER TWO CONCURRENT RESOLUTION OF THE SENATE AND ASSEMBLY

Proposing an amendment to section four of article seven of the Constitution...

State of New York, In Assembly, April 27, 1909.

State of New York, Office of the Secretary of State.

FORM FOR SUBMISSION OF AMENDMENT NUMBER THREE

to the debt and liability which may have been contracted in pursuance of such law...

State of New York, In Senate, March 31, 1909.

State of New York, In Assembly, April 12, 1909.

State of New York, Office of the Secretary of State.

FORM FOR SUBMISSION OF AMENDMENT NUMBER THREE

Shall the proposed amendment to section four of article seven of the Constitution...

6-28-09-500 (2-5498) TWO EXPLANATION-MATTER IN ITALICS IS NEW; MATTER IN BRACKETS [ ] IS OLD MATTER TO BE OMITTED.

STATE OF NEW YORK OFFICE OF THE SECRETARY OF STATE Albany, July 24, 1909.

Pursuant to the provisions of section one of article fourteen of the Constitution of the State of New York...

AMENDMENT NUMBER TWO CONCURRENT RESOLUTION OF THE SENATE AND ASSEMBLY

Proposing an amendment to section seven of article three of the Constitution...

State of New York, In Senate, April 20, 1909.

State of New York, In Assembly, April 27, 1909.

State of New York, Office of the Secretary of State.

FORM FOR SUBMISSION OF AMENDMENT NUMBER THREE

A BEVÁNDORLÓ

Minden kihirdetés TIZ szög 25 cent. Minden további szög 2 cent. Kihirdetések előre fizetendők.

EGYHAZI ÉRTESÍTÉS. A new york 14-ik utcán és 2-ik Avenue sarián levő ref. egyház lelkézése: HARRSANYI LÁSZLÓ.

A COLUMBUSI ÉS VIDEKI MAGYAR REP. EGYHÁZ. A lelképásztor elnöke: Rev. ALEX. SZÉKELY, 1764 S. Washington Ave.

NEW BRUNSWICK ÉS VIDEKE MAGYARSÁGNAK FÜGYELMÉBE. Alulírott a Continental Casualty Co. legnagyobb és legbiztosabb biztosító társasága...

HARRY M. MATZ, POCAHONTAS, Va. Itt kaphatni a legfinomabb italokat. Vigihetnek a vendégek számára. RENDES EMBEREK KÖNYVE IS KAPNAK IALT.

Bányászok keresetnek. Huszonöt bányamunkást és három bandedgárdát háromhavi nyelvény lakással keres a United States Coal and Coke Company, Rogers Va. Dep. 9. (szept. 24-ókt. 12.)

Ki akar dolgozni? Ezeröttszáz bányamunkást a csekemenekéhez keresetnek. Napi fizetés egy dollár 50 centtől 4 dollárig.

Kail G. Árpád, Uniontown, Pa. 7. Main Street, Uniontown, Pa.

FORM FOR SUBMISSION OF AMENDMENT NUMBER FOUR

Shall the proposed amendment to section ten of article eight of the Constitution...

6-28-09-500 (2-5498) TWO EXPLANATION-MATTER IN ITALICS IS NEW; MATTER IN BRACKETS [ ] IS OLD MATTER TO BE OMITTED.

STATE OF NEW YORK OFFICE OF THE SECRETARY OF STATE Albany, July 24, 1909.

Pursuant to the provisions of section one of article fourteen of the Constitution of the State of New York...

AMENDMENT NUMBER FOUR CONCURRENT RESOLUTION OF THE SENATE AND ASSEMBLY

Proposing an amendment to section ten of article eight of the Constitution...

State of New York, In Senate, April 27, 1909.

State of New York, Office of the Secretary of State.

FORM FOR SUBMISSION OF AMENDMENT NUMBER FIVE

KIS HIRDETÉSEK

Mrs. Szilágyi budapesti egyetemen végzett és a new york Board of Health által engedélyezett okleveles szülész. Segély és tanácsot nyújt a legnehezebb szüléseknel is.

A NAP. A magyar utazók számára, Magyarország legfontosabb és leggyorsabb utazási naplaja. Feltűnés szerkesztése: BRAUN SANDOR.

A SZENT PÉTER ÉS PÁL MUNKÁS BELEGYŐZŐDÉS EGYLETE. Alapítva: 1909. július 1-én McKeesporton, Pa. Székhelye: McKeesport, Pa.

KALAUZ.

A SZENT PÉTER ÉS PÁL MUNKÁS BELEGYŐZŐDÉS EGYLETE. Alapítva: 1909. július 1-én McKeesporton, Pa. Székhelye: McKeesport, Pa.

HA NEM BESZÉL ANGOLUL. Mandel Ernőnek. 61 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

Magyar Jövendő Egyesület (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY). Alapítva: 1905-ben. Igazgatósági ülését tartja minden hónapban saját helyiségben.

KÉTSZÁZ HÍMZETT MAGYAR ZASZLÓ. hirdeti, hogy az egyedüli megbízható magyar zászló és jelvény készítő.

PERÉNYI BÉLA. 335 East 14th Street, New York. Irjon árjegyzékért, költségvetésért.

I. C. EVERT & CO. SZABADALMAK. Ezeröttszáz bányamunkást a csekemenekéhez keresetnek.

Keresem. Cziáky András, szül. Konyha Lidia 22 éves református vallású feleségem, aki engem 1909 június hó 2-án hűtelenül elhagyott.

Eladó üzlet. Bridgeporton, Conn., a Cherry St. 59. sz. alatt - gyárak közelében és magyarok lakta helyen levő, jóforgalmú szalonüzlet - más üzleti elfoglaltság miatt jutányosan eladó.

KISHIRDETÉSEKET elfogad a „Bevándorló” minden újsónak és a kiadóhivatal: 327 East 13 Street, New York.

GUTTMAN J. és TSA. a Nyugat első magyar könyvkereskedése. Immáron több mint százéves múltra tekinthetünk vissza.

J. GUTTMAN & CO., 380 WEST DIVISION STREET, CHICAGO.

I. A. GAREE. 1064 MARKET ST., WHEELING, W. Va. Tiszta Rye és Bourbon whiskey, kitűnő borok, gin, cognac, rum, kümmel, törköly, szilviorum és minden más ital.

RIZSAK JÁNOS. passai pénzüklő budapesti íródjá VII. KIRALY-UTCA 193. SZAM ALATT VAN IRODAZEVETE: RIZSAK MIHALY.

KÉTSZÁZ HÍMZETT MAGYAR ZASZLÓ. hirdeti, hogy az egyedüli megbízható magyar zászló és jelvény készítő.

PERÉNYI BÉLA. 335 East 14th Street, New York. Irjon árjegyzékért, költségvetésért.

I. C. EVERT & CO. SZABADALMAK. Ezeröttszáz bányamunkást a csekemenekéhez keresetnek.

Keresem. Cziáky András, szül. Konyha Lidia 22 éves református vallású feleségem, aki engem 1909 június hó 2-án hűtelenül elhagyott.

Eladó üzlet. Bridgeporton, Conn., a Cherry St. 59. sz. alatt - gyárak közelében és magyarok lakta helyen levő, jóforgalmú szalonüzlet - más üzleti elfoglaltság miatt jutányosan eladó.

I. C. EVERT & CO. SZABADALMAK. Ezeröttszáz bányamunkást a csekemenekéhez keresetnek.

Keresem. Cziáky András, szül. Konyha Lidia 22 éves református vallású feleségem, aki engem 1909 június hó 2-án hűtelenül elhagyott.

Eladó üzlet. Bridgeporton, Conn., a Cherry St. 59. sz. alatt - gyárak közelében és magyarok lakta helyen levő, jóforgalmú szalonüzlet - más üzleti elfoglaltság miatt jutányosan eladó.

I. C. EVERT & CO. SZABADALMAK. Ezeröttszáz bányamunkást a csekemenekéhez keresetnek.

Keresem. Cziáky András, szül. Konyha Lidia 22 éves református vallású feleségem, aki engem 1909 június hó 2-án hűtelenül elhagyott.

Eladó üzlet. Bridgeporton, Conn., a Cherry St. 59. sz. alatt - gyárak közelében és magyarok lakta helyen levő, jóforgalmú szalonüzlet - más üzleti elfoglaltság miatt jutányosan eladó.

I. C. EVERT & CO. SZABADALMAK. Ezeröttszáz bányamunkást a csekemenekéhez keresetnek.

Keresem. Cziáky András, szül. Konyha Lidia 22 éves református vallású feleségem, aki engem 1909 június hó 2-án hűtelenül elhagyott.

Mások

VI. ÉVFOLYAM

Szeretnék és minden Lelekem ragyog meg Szent pillér Mikor reménytelenül én tudatlanságom...

Szeretnék és minden Lelekem ragyog meg Szent pillér Mikor reménytelenül én tudatlanságom...

Szeretnék és minden Lelekem ragyog meg Szent pillér Mikor reménytelenül én tudatlanságom...

Szeretnék és minden Lelekem ragyog meg Szent pillér Mikor reménytelenül én tudatlanságom...

Szeretnék és minden Lelekem ragyog meg Szent pillér Mikor reménytelenül én tudatlanságom...

Szeretnék és minden Lelekem ragyog meg Szent pillér Mikor reménytelenül én tudatlanságom...

Szeretnék és minden Lelekem ragyog meg Szent pillér Mikor reménytelenül én tudatlanságom...

Szeretnék és minden Lelekem ragyog meg Szent pillér Mikor reménytelenül én tudatlanságom...

Szeretnék és minden Lelekem ragyog meg Szent pillér Mikor reménytelenül én tudatlanságom...

Szeretnék és minden Lelekem ragyog meg Szent pillér Mikor reménytelenül én tudatlanságom...

Szeretnék és minden Lelekem ragyog meg Szent pillér Mikor reménytelenül én tudatlanságom...

Szeretnék és minden Lelekem ragyog meg Szent pillér Mikor reménytelenül én tudatlanságom...

Szeretnék és minden Lelekem ragyog meg Szent pillér Mikor reménytelenül én tudatlanságom...

Szeretnék és minden Lelekem ragyog meg Szent pillér Mikor reménytelenül én tudatlanságom...

Szeretnék és minden Lelekem ragyog meg Szent pillér Mikor reménytelenül én tudatlanságom...

Szeretnék és minden Lelekem ragyog meg Szent pillér Mikor reménytelenül én tudatlanságom...

Szeretnék és minden Lelekem ragyog meg Szent pillér Mikor reménytelenül én tudatlanságom...

VASÁRNAPRA

A „Bevándorló” pénteki szépirodalmi melléklete.

VI. ÉVFOLYAM. 81. SZÁM.

Literary Section of „A Bevándorló”.

PÉNTEK, 1909. OKTÓBER 8-AN.

Testamentum.

Írta: Pakots József.

Szeretnék írni testamentumot és minden sorát behinteni...

Szeretnék írni testamentumot és garudába összehordanám...

Szeretnék írni testamentumot és mint örök éreztől belevéni mind...

Szeretnék írni testamentumot Olyan bölcsöt, hogy abból az én fiam...

Szeretnék írni testamentumot De bölcsnek lenni annak oly nehéz...

Kivándorlási képek.

Írta: Kanizsai Ferencz.

Valahol Gibraltár körül srófolhatja már a tengert az újvilág felé tartó utjában...

Szombat délután három órakor történt az indulás. Pénteken még nyersbörököt emeltek be a hajó gyomrába...

Mielőtt hajóra keltek volna, a Deák Forenezet felső végén, a világító tornyon...

gíteni kell ezeken a szegény embereken. Itt elég olesón. — napi két korona 50 fil...

A földszinten vannak a kivándorlási irodák, orvosi hivatal, pénztár, meg nagy váró-esernokok. Az emeleten az étkezőszobák, hálótermek; konyha, betegszobák, fürdőek...

Lehet, hogy a bor karistolja meg egy kicsit a géjét, de általános torok-köszörülés támad, aztán meg esend. Szomorú esend. A tengerjárt magyar veti föl hangosan a szót, rákiált az asztal körül...

— Nekem is.

— Nekem is.

A poharak kocognak, azután néma kortyogások. Majd a főt-ember kezdesére harsány nótázásba fojtódik a ki-kütköző bánat...

Hát mondok, nótáznak az emberek. Sajnálom, hogy nem bírtam kiérteni pontosan a szöveget; ami, alkalmasint azért nem sikerült...

Hát persze, hogy nem szabatos. Mert, hogy tömbszilárdi megjegyzést tegyek, nem az a kérdés...

Hát mondok, nótáznak az emberek. Sajnálom, hogy nem bírtam kiérteni pontosan a szöveget; ami, alkalmasint azért nem sikerült...

Hát persze, hogy nem szabatos. Mert, hogy tömbszilárdi megjegyzést tegyek, nem az a kérdés: hogy a füstből jön-e ki a kivándorló atyafi, hanem az, hogy a hajóból kijön-e?

Ennyiben aztán végeztünk is az Amerikai Szalónnal, ott szemközt a kivándorlási...

si palotával. Ez a palota, különben, kaszárnyának inkább volna nevezhető. Tanuja voltam a hajójegyváltás jeleneteinek is és mondhatom, hogy a hivatalnokok itt szüdelesen nagy munkát végeznek...

— Hát csak szívd üesüm. szívd a példadát — mondja — mér? mer odaát szivarozni fogsz. Ne busulj. Ha möghalsz; a tengörbe löknek. Álló egy esztendeig tart, míg nem a lábaid a tenger fenekét éri, pedig kivet kötnék a nyakadba.

— Ugyan má! Nem löhet!

— Majd mögtapasztalod. Lehet, hogy a bor karistolja meg egy kicsit a géjét, de általános torok-köszörülés támad, aztán meg esend. Szomorú esend. A tengerjárt magyar veti föl hangosan a szót, rákiált az asztal körül...

— Hugám! Egy féltitit, mög egy „kutyajesztőt”.

— Ez csak szögödi embör lehet, gondolom. Ott hívják a szódavizet kutyajesztőnek. A többiek utána mondják:

— Nekem is.

— Nekem is.

A leányzó fértül-fordul és újból megtele az asztal itallal. A poharak kocognak, azután néma kortyogások. Majd a főt-ember kezdesére harsány nótázásba fojtódik a ki-kütköző bánat...

Hát mondok, nótáznak az emberek. Sajnálom, hogy nem bírtam kiérteni pontosan a szöveget; ami, alkalmasint azért nem sikerült minden igyekezetem mellett sem, mert alighanem egy keletkező nóta fogadásánál voltam jelen, és talán még ök maguk sem jutottak rá valami vélegke kifejezésre. Valami röfrénnel azonban, (bár ez sem szabatos) úgy látszik, már elkészültek, mert a strofák végén mindig visszatértek rá és ezt nagyobb erővel, széles biztonsággal dalolták:

— Sirva nézők a gözőnek füstjébe,

Jaj Istenöm: kigyüvök-e belüle?

Hát persze, hogy nem szabatos. Mert, hogy tömbszilárdi megjegyzést tegyek, nem az a kérdés: hogy a füstből jön-e ki a kivándorló atyafi, hanem az, hogy a hajóból kijön-e? Ami csakugyan jogosult kérdés, kivált azóta, hogy partraszállások kiméletlenül megrostálják őket, és bizony sokukat visszaküldik...

A nóta dallama ismét bakanóták dallamával azonos. Ugy látszik, a népmuzsa könnyebben termel szöveget, mint zenét. De, akiknek ez a mesterségük, jól tennék, ha utána látnának a népköltészet illetén legujabb ágának: a kivándorlási nótáknak. Akad már itt gyűjteni való anyag.

— Ugyan má! Nem löhet!

— Majd mögtapasztalod. Lehet, hogy a bor karistolja meg egy kicsit a géjét, de általános torok-köszörülés támad, aztán meg esend. Szomorú esend. A tengerjárt magyar veti föl hangosan a szót, rákiált az asztal körül...

— Ugyan má! Nem löhet!

— Majd mögtapasztalod. Lehet, hogy a bor karistolja meg egy kicsit a géjét, de általános torok-köszörülés támad, aztán meg esend. Szomorú esend. A tengerjárt magyar veti föl hangosan a szót, rákiált az asztal körül...

Ennyiben aztán végeztünk is az Amerikai Szalónnal, ott szemközt a kivándorlási...

— Ugyan má! Nem löhet!

— Majd mögtapasztalod. Lehet, hogy a bor karistolja meg egy kicsit a géjét, de általános torok-köszörülés támad, aztán meg esend. Szomorú esend. A tengerjárt magyar veti föl hangosan a szót, rákiált az asztal körül...

— Ugyan má! Nem löhet!

— Majd mögtapasztalod. Lehet, hogy a bor karistolja meg egy kicsit a géjét, de általános torok-köszörülés támad, aztán meg esend. Szomorú esend. A tengerjárt magyar veti föl hangosan a szót, rákiált az asztal körül...

— Ugyan má! Nem löhet!

— Majd mögtapasztalod. Lehet, hogy a bor karistolja meg egy kicsit a géjét, de általános torok-köszörülés támad, aztán meg esend. Szomorú esend. A tengerjárt magyar veti föl hangosan a szót, rákiált az asztal körül...

— Ugyan má! Nem löhet!

— Majd mögtapasztalod. Lehet, hogy a bor karistolja meg egy kicsit a géjét, de általános torok-köszörülés támad, aztán meg esend. Szomorú esend. A tengerjárt magyar veti föl hangosan a szót, rákiált az asztal körül...

— Ugyan má! Nem löhet!

— Majd mögtapasztalod. Lehet, hogy a bor karistolja meg egy kicsit a géjét, de általános torok-köszörülés támad, aztán meg esend. Szomorú esend. A tengerjárt magyar veti föl hangosan a szót, rákiált az asztal körül...

— Ugyan má! Nem löhet!

— Majd mögtapasztalod. Lehet, hogy a bor karistolja meg egy kicsit a géjét, de általános torok-köszörülés támad, aztán meg esend. Szomorú esend. A tengerjárt magyar veti föl hangosan a szót, rákiált az asztal körül...

— Ugyan má! Nem löhet!

— Majd mögtapasztalod. Lehet, hogy a bor karistolja meg egy kicsit a géjét, de általános torok-köszörülés támad, aztán meg esend. Szomorú esend. A tengerjárt magyar veti föl hangosan a szót, rákiált az asztal körül...

— Ugyan má! Nem löhet!

— Majd mögtapasztalod. Lehet, hogy a bor karistolja meg egy kicsit a géjét, de általános torok-köszörülés támad, aztán meg esend. Szomorú esend. A tengerjárt magyar veti föl hangosan a szót, rákiált az asztal körül...

— Ugyan má! Nem löhet!

— Majd mögtapasztalod. Lehet, hogy a bor karistolja meg egy kicsit a géjét, de általános torok-köszörülés támad, aztán meg esend. Szomorú esend. A tengerjárt magyar veti föl hangosan a szót, rákiált az asztal körül...

— Ugyan má! Nem löhet!

— Majd mögtapasztalod. Lehet, hogy a bor karistolja meg egy kicsit a géjét, de általános torok-köszörülés támad, aztán meg esend. Szomorú esend. A tengerjárt magyar veti föl hangosan a szót, rákiált az asztal körül...

— Ugyan má! Nem löhet!

— Majd mögtapasztalod. Lehet, hogy a bor karistolja meg egy kicsit a géjét, de általános torok-köszörülés támad, aztán meg esend. Szomorú esend. A tengerjárt magyar veti föl hangosan a szót, rákiált az asztal körül...

Utaz: Hát inkább hidegön. Mert elég melegöm van egész nap, anyám. Mert paprikát örlettem én itt a gyárba.

Öreg asszony: Paprikát? Micsoda gyárba?

Utaz: Hát itt a fűrés-gyárba.

Öreg asszony (fejcsóválva halad az udvarajtó felé, hogy majd lemegy a pénzébe, de a küszöbről visszafordul): Látom, hogy fiatal maga még, fiam. Furfangóroz az öreg asszony. Hiszen ebbe a gyárba fát fűrészelnek, nem paprikát örnek. (Lemegy.)

Utaz (vállat vonogatja. Ránéz a Petőfi képre s annak mondja): Öreg asszony, öreg asszony. Már nem jól szolgál az esze. (Megfőmi a pipáját s rágyújt a maga masinájával.)

Öreg asszony (hozza az italt. Mogorván szól): Itt van... A pénzéből való. Mert nem mindönki szereti a hidegöt... Az én időmben még ez nem vót... Gyár se vót. Fűrés-gyárba nem örtek paprikát...

Utaz: Hát pedig, anyám, most örlik. Nem magyar paprikát, anyám. Az más kérdés, anyám, az más kérdés. A magyar paprikát aki örli, abba ninesen benne a esunája.

Öreg asszony: Ninesen.

Utaz: A magja sinesen.

Öreg asszony: Hát az sinesen. A magja... Hát mér vóna benne a magja?

Utaz: Nohát. Az erejit is kivágják beütle!

Öreg asszony: Ki hát! Hát mit akar maga? Maga nem tud paprikáhon? Ugyan az én időmben még csak a parasztnép öte. De most kivágják az erit.

Utaz: Hát én is azt beszélem.

Öreg asszony: Hát akkor miket eszlikál itt a fűrés-gyárba? Fűrészpört esinál az, nem paprikát.

Utaz (nevet): Jaj, anyám, az nem ugy van. Ez is öröl. Van neki ojan gépe, csak ráveti a szijat, aztán mén... De itt, tudja, csak aztat a rácz paprikát örlik. En innét alulról való vagyok, a ráczok közül. Azoknak az köll, hogy benne lögyön az ereje, a magja, a esunája. De aztán három hatos lögyön egy liter. Hát ezt öllik.

Öreg asszony (megnyugodva): Löhet... Az löhet... Nem tudom... Mán aztat hittem, hogy fufangóroz engöm, öreg asszonyt... Mert most mindön divatabbra van válva...

Utaz: Dehogy... Már mér?

Öreg asszony: Hát éppen az... Utas létire...

Utaz: Nono, anyám. Igaz, hogy most utas vagyok én ezön a tájon, de valamikor idevaló voltam én. Talán éppen ebben a házba laktam. (Gondolkozva néz körül. Nézi az udvart.) De alighanem csakugyan ez az. Csakhogy akkor mintha kisebb lött volna a ház, nagyobb az udvar.

Öreg asszony: Hát az, tudja, ugy van, hogy az uram bővített itten.

Utaz: Hát maguké a ház?

Öreg asszony: Az... Olyan valami negyven éve körül.

Utaz: Ugy, ugy. Valami negyven éve. Nem az öreg Kondás Fekete Sándortul vötték?

Öreg asszony: Hunnan tudja?

Utaz: Hát hiszen az volt az én mostoha apám. Kögyetlen kemény természeti embör volt.

Öreg asszony: Vereködös. Istenkáromló. Alja embör.

Utaz: Hát az. Hát nem is álltam a keze sujját. Ütött-vert. Dolgotzatott, mint a kutyát, gyerök létöme. Szájjal vert. Ugyan kötöfökökkel is. A eszimát kenyni való szalonabört vetítte elem élet gyanánt... Hiszi-e anyám?

Öreg asszony: Hát elhihetöm, ha mondja.

Utaz: Azért... Mert magának jogában van kételkedni, neköm mög jogom van beszélni.

Öreg asszony: Hát hiszen, ami azt illeti. Bár ugyan sok beszédnek sok az alja.

Utaz: Nono. De az azért igaz, hogy mikor egyszer borzasztó mögvert, elszök-

Vertical text on the left edge containing various notices and advertisements.

